

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/144/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514221718
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oto Jurčo
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7514221718.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci navrhovateľky G. T., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej vo R. O. č. XXX, zastúpenej JUDr. Miriam Jáchymovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Pražská č. 2, proti odporcovi H. T., nar. XX.X.XXXX, trvale bývajúcemu vo R. O. č. XXX, právne zastúpenému JUDr. Jaroslavom Homzom, advokátom so sídlom v Košiciach, Moyzesova č. 46, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 17.12.2014 č.k. 15C/389/2014-7 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o zákaze priblíženia sa odporcu k navrhovateľke na vzdialenosť kratšiu ako 20 metrov a o zákaze vstupu odporcu do nehnuteľnosti - rodinného domu súpisné číslo XXX, postaveného na parcele č. XXXX/XX, druh pozemku zastavené plochy a nádvoria vo výmere 555 m², vedeného na LV č. XXX katastrálne územie R. O., obec R. O., okres P. - okolie.

M e n í uznesenie vo výroku o trvaní uložených zákazov odporcovi tak, že predbežné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci o vylúčenie odporcu z užívania nehnuteľnosti - rodinného domu súpisné číslo XXX, postaveného na parcele č. XXXX/XX, druh pozemku zastavené plochy a nádvoria vo výmere 555 m², vedeného na LV č. XXX katastrálne územie R. O., obec R. O., okres P. - okolie.

U k l a d á navrhovateľke v lehote 15 dní podať na súd návrh na začatie konania o vylúčenie odporcu z užívania nehnuteľnosti - rodinného domu súpisné číslo XXX, postaveného na parcele č. XXXX/XX, druh pozemku zastavené plochy a nádvoria vo výmere 555 m², vedeného na LV č. XXX katastrálne územie R. O., obec R. O., okres P. - okolie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením - predbežným opatrením odporcovi H. T. (v tom čase umiestnenému v ÚVV a ÚVTOS, Floriánska 18, Košice), zakázal približovať k navrhovateľke na vzdialenosť kratšiu ako 20 metrov až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Košice - okolie pod sp.zn. 15C/203/2014. Druhým výrokom odporcovi zakázal vstupovať do nehnuteľnosti - rodinného domu súp. číslo XXX, postaveného na parc. č. XXXX/XX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 555 m², vedeného na LV č. XXX, kat. územie R. O., obec R. O., okres P. - okolie až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Košice - okolie pod sp.zn. 15C/203/2014.

Vyhovel tak návrhu navrhovateľky, ktorým sa domáhala nariadenia predbežného opatrenia v tomto znení. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila poukazujúc na ustanovenie § 76 ods. 1 písm. f/ a písm. g/ O.s.p. s tým, že v dôsledku odporcovho správania vznikla situácia, ktorá zo strany súdu vyžaduje okamžitú úpravu pomerov účastníkov konania. Uviedla ďalej, že odporca je jej manželom, s

ktorým obývajú spoločnú domácnosť a v bezpodielovom spoluvlastníctve majú predmetnú nehnuteľnosť-rodinný dom s príslušenstvom. V súčasnosti prebieha na Okresnom súde Košice - okolie konanie o rozvod ich manželstva, vedené pod sp. zn. 15C/203/2014 a je nevyhnutné, aby ich pomery boli upravené predbežným opatrením až do právoplatného skončenia súdneho konania o rozvod ich manželstva. Nezhody medzi nimi sa vyhrotili až do takého štádia, že voči odporcovi bolo vedené trestné konanie a rozsudkom sp. zn. 6T/86/2014 Okresného súdu Košice - okolie bol uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania sa na chránených osobách podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov nepodmienečne a na výkon trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. K návrhu navrhovateľka pripojila ako dôkazy list vlastníctva č. XXX kat.úz. R. O., ako aj vyššie citovaný trestný rozsudok. Vzhľadom na správanie sa odporcu má dôvodné obavy, že po prepustení z výkonu trestu dňa 23.12.2014 bude naďalej vystavená psychickému, ale aj verbálnemu útoku voči svojej osobe, ako aj voči ich spoločnej dcére.

Po právnom posúdení veci podľa ustanovení § 75 ods. 1, 5, 6, § 76 ods. 1 písm. f/, g/ O.s.p. súd prvého stupňa návrhu navrhovateľky v celom rozsahu vyhovel. Dospel k záveru, že na za danej situácie, kedy (ako vyplýva z citovaného rozsudku vydaného v trestnom konaní Okresného súdu Košice - okolie) odporca bol uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania navrhovateľky, za čo bol právoplatne odsúdený, sú splnené podmienky pre vydanie navrhovaného predbežného opatrenia. Navrhovateľka podľa odôvodnenia uznesenia prvostupňového súdu preukázala, že sa voči nej odporca dopúšťal opísaného správania a je veľký predpoklad aj do budúcnosti, že v tomto konaní voči osobe navrhovateľky bude pokračovať, t.j. bude sa dopúšťať voči nej verbálneho, psychického, resp. fyzického násillia a tým osvedčila naliehavosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Účastníci konania sú stále manželmi, aj keď prebieha na Okresnom súde Košice-okolie ich rozvodové konanie, preto je potrebné navrhovateľku, ako ich spoločné dieťa pred osobou odporcu chrániť. V závere konštatoval, že aj keď v danom prípade predložený návrh na nariadenie predbežného opatrenia nespĺňa všetky zákonom stanovené náležitosti, konajúci súd vyhovel navrhovateľke s poukazom na akútnu situáciu, lebo odporca má byť prepustený dňa 23.12.2014 z výkonu trestu a počas odstraňovania väd podania by mohlo dôjsť k takej situácii, ktorej následkom by už nebolo možné zvrátiť.

Proti uzneseniu v zákonnej lehote podal odvolanie odporca, ktorý navrhol, aby odvolací súd uznesenie v celom rozsahu zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.. Odvolanie odôvodnil tým, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konaní došlo k vadám zakladajúcim dôvod na zrušenie uznesenia. Poukázal na to, že sám okresný súd konštatuje, že návrh navrhovateľky podaný na súde 12.12.2014 nespĺňa náležitosti návrhu podľa § 75 ods. 2 O.s.p., napriek tomuto návrhu vyhovel. Trest odňatia slobody, ktorým bol uložený vykonal v celom rozsahu a prepustený bol 23.12.2014. Počas výkonu trestu odňatia slobody navrhovateľke nezavdal žiadnu príčinu na to, aby ona alebo dcéra mali pocit ohrozenia z jeho návratu. Poukázal na fakt, že bol odsúdený za slovnú vyhrážku, trest vykonal, pričom takýto slovník používala aj navrhovateľka voči jeho osobe bežne, ale bez trestnoprávnych následkov, preto po vykonaní tohto trestu nie sú splnené podmienky použitia § 705a Občianskeho zákonníka. Trvalý pobyt má na adrese svojho bydliska R. O. č. XXX a inú nehnuteľnosť, kde by mohol bývať nemá k dispozícii. Po prepustení z výkonu trestu preto bol nútený odísť k svojim rodičom, ktorí ho oboznámili s tým, že navrhovateľka pred jeho príchodom dom, v ktorom spoločne bývali opustila a jeho rodičom nechala od tejto nehnuteľnosti kľúče. Zistili, že bránka na dome ostala otvorená, dom je vysťahovaný a opustený, keďže v ňom chýba nábytok, bežné zariadenie, peniaze, šperky a ostalo nevyplatené aj inkaso. Dcéra sa pritom v dome nezdržiava už dlhodobo. O tejto krádeži podal dňa 25.11.2014 trestné oznámenie na Obvodné oddelenie Policajného zboru Košice-Šaca, o čom súdu predložil spolu s odvolaním aj dôkaz -potvrdenie o oznámení krádeže. Keďže je dlhodobo nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, privyrábal si pestovaním a predajom zeleniny zo 4 fóliovníkov pri dome. V dome sú dva psy, ktoré je potrebné kŕmiť a z 80 zajacov jeho rodičia našli živého iba jedného. V dome jeho rodičov nie sú vyhovujúce podmienky na jeho bývanie, obidvaja rodičia sú ťažko zdravotne postihnutí a o tejto skutočnosti taktiež ako dôkaz súdu predložil preukazy fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodom. Poukázal na to, že navrhovateľka má vážnu známosť s Ladislavom T. a keďže sa z trvalého bydliska odsťahovala, predpokladá, že práve s touto osobou žije v prenajatom byte a zrejme tam aj odniesla veci z domu, pretože toľko vecí nemohla umiestniť k svojim príbuzným. Odovzdaním kľúčov od domu jeho rodičom dala najavo, že nemá v úmysle v predmetnom dome bývať. Podanie návrhu na predbežné opatrenie nebolo motivované obavou z jeho osoby, ale

zrejme bolo naplánované v súvislosti s jej ďalším konaní, aby pred ľuďmi ospravedlnila svoje spolužitie s iným mužom. Nehnutelnosti, kde má zakázaný vstup nechala otvorené a bez dozoru s otvorenou brámkou v dedine, kde žije 1300 rómov, ktorí sú prevažne nezamestnaní. Uplatnil si náhradu trov konania.

Odvolačný súd podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. prejednal odvolanie odporcu bez nariadenia pojednávania a v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1,3 O.s.p. a dospel k záveru, že jeho odvolanie nie v samotnej opodstatnenosti navrhovateľkou uplatneného návrhu dôvodné.

Z obsahu odvolania odporcu vyplýva, že odvolanie podal z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. d), f) O.s.p. a domáha sa, aby odvolačný súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietne. Podľa § 221 ods.3 O.s.p. ak odvolačný súd rozhoduje o odvolaní proti uzneseniu o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, zruší rozhodnutie, len ak zastavuje konanie. Aj keď žiadal v odvolaní odporca napadnuté rozhodnutie zrušiť a konanie zastaviť, neboli pre takýto postup odvolacieho súdu splnené podmienky (muselo by ísť napr. o nedostatok právomoci súdu, prípadne späťvzatie návrhu).

Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom je to, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané či vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

Nesprávne posúdenie veci, ktoré navrhovateľ uplatnil ako odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. môže spočívať v tom, že súd prvého stupňa posúdil vec podľa nesprávneho právneho predpisu, alebo, že správne použitý právny predpis nesprávne vyložil, prípadne ho na zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval. K nesprávnemu právnomu posúdeniu môže dôjsť aj pri použití zodpovedajúceho právneho predpisu, za predpokladu, že také ustanovenie je súdom prvého stupňa nesprávne interpretované a interpretácia inak adekvátneho právneho predpisu by zapríčinila nedostatočné zistenie skutkového stavu.

Odvolačný súd konštatuje, že uznesenie súdu prvého stupňa napadnuté odvolaním vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu a aj po uplatnení nových dôkazných prostriedkov odporcom v odvolaní, zistený skutkový stav obstoí ako základ pre rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia. Súdom 1. stupňa použitý tiež správny právny predpis (§ 76 ods. 1 písm. f/, g/, ods. 3 O.s.p.), avšak tento nesprávne čiastočne aplikoval, keď obmedzil trvanie predbežného opatrenia do právoplatnosti konania o rozvod manželstva.

Občiansky súdny poriadok v § 75 ods. 6 stanovuje, že súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez vylúču účastníkov a bez nariadenia pojednávania, neobstoí preto odvolacia námietka, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

V posudzovanom prípade návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol podaný pred začatím konania vo veci samej. Z priložených dôkazov (k návrhu ale i k odvolaniu) však vyplývalo, že medzi účastníkmi konania sú manželské nezhody, ktoré vyústili do podania návrhu na rozvod manželstva a že odporca bol (opakovane) právoplatne odsúdený za nebezpečné vyhrožovanie a trest aj vykonal. Odvolačný súd zo spisu Okresného súdu Košice - okolie č. k. 6T/86/2014 zistil, že ide u odporcu o opakované ataky voči navrhovateľke, o čom svedčí Odpis z registra trestov z 23.4.2014. Odporca už predtým (v konaní 5T 31/2012 bol uznaný vinným z prečinu podľa § 360 ods. 1, 2b, § 139 ods. 1c Trestného zákona) a odrazilo sa to aj na výmere trestu.

Pokiaľ odporca argumentuje v odvolaní, že navrhovateľka z domu odišla pred jeho návratom z výkonu trestu odňatia slobody, tak odvolačný súd z obsahu spisu zistil, že toto jej konanie je len potvrdením o

jej obavách z odporcu. Totiž, aj keď súd prvého stupňa vydal predbežné opatrenie dňa 17.12.2014, právna zástupkyňa navrhovateľky ho prevzala až 31.12.2014, preto navrhovateľka nedisponovala vykonateľným rozhodnutím súdu prvého stupňa o uložených zákazoch odporcovi a tvrdenie odporcu, že nemá záujem o užívanie predmetnej spoločnej nehnuteľnosti je len hypotetickým, ničím nepodloženým tvrdením.

Cieľom predbežných opatrení v občianskom súdnom konaní je provizórna úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené judikovanie vo veci samej. Takéto rozhodnutie je dočasné, obmedzuje sa na dosiahnutie len predbežných účinkov, neprejudikuje výsledok konania pred súdom a jeho zásahy a dôsledky, pokiaľ ide o právne postavenie povinnej osoby, sa musia minimalizovať so zreteľom na jeho zabezpečovací charakter.

Odvolačný súd vzhľadom na odporcom v odvolaní poukazovaným právom na bývanie uvádza, že právo na ochranu života a zdravia, ktoré je násilníkom ohrozované, má absolútnu povahu, a teda je silnejšie ako vlastnícke právo násilníka, či právo, ktoré mu vyplýva z bezpodielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti. Vlastnícke právo zostáva zachované, obmedzí sa len jedna jeho zložka - ius utendi. Z dikcie zákonného ustanovenia § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. vyplýva možnosť súdnym rozhodnutím zamedziť osobám, dopúšťajúcim sa násilia na blízkej osobe, dopúšťať sa takého konania ich vylúčením z užívania bytu (domu). Právo nebyť vystavovaný domácemu násiliu alebo jeho bezprostrednej hrozbe je základným ľudským právom, pretože toto právo je zaručené aj Ústavou Slovenskej republiky, ktorá zakotvuje právo na nedotknuteľnosť súkromného života osoby, čo v sebe zahŕňa aj právo na pokojný rodinný život. V tejto spojitosti možno dodať, že povinná osoba nielenže nie je zbavená svojich práv, ale môže uplatniť aj ich ochranu, napríklad tak, že navrhne vypratanie osôb, voči ktorým sa dopúšťa násilia, zaiste za predpokladov poskytnutia bytovej náhrady.

Odvolačný súd starostlivo zvážil všetky predložené dôkazy v súvislosti s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia ale i s odvolaním odporcu a dospel k záveru, že navrhovateľka dostatočným spôsobom preukázala dôvodné obavy, že odporca bude pokračovať v násilnom správaní voči jej osobe. Je namieste preto upraviť dočasne pomery účastníkov zákazom priblíženia sa k navrhovateľke a vstupu do spoločnej nehnuteľnosti s účelom minimalizovať jej obavy ale aj riziká vyplývajúce z konania odporcu, ktoré v minulosti mu privodilo odsúdenie v trestnom konaní.

S konštatovaním, že v danom prípade pre nariadenie predbežného opatrenia sú splnené zákonné podmienky, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil, okrem výroku o trvaní predbežného opatrenia, keďže konanie o rozvod manželstva nie je takým konaním vo veci samej, ktoré by konečným spôsobom vyriešilo otázku spoločného bývania účastníkov v ich rodinnom dome. V tejto časti zmenil uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. tak, že trvanie zákazov uložených odporcovi ohraničil právoplatnosťou skončenia konania o jeho vylúčení z užívania predmetnej nehnuteľnosti podľa § 705a Občianskeho zákonníka, pričom navrhovateľke uložil podľa § 76 ods. 3 O.s.p. lehotu 15 dní od doručenia tohto uznesenia na podanie návrhu na začatie konania v tejto veci. Ak v uloženej lehote navrhovateľka takýto návrh na začatie konania nepodá, predbežné opatrenie zo zákona zanikne v zmysle § 77 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

O trovách konania vrátane odvolacieho konania bude rozhodnuté v rozhodnutí vo veci samej.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov)

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.